

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Jany Knotkové a soudců Mgr. Zdeňka Váni a JUDr. Kateřiny Kodetové ve věci

žalobce: **M. K.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátkou JUDr. Martinou Hrbatovou
sídlem Karlov 2392/6, 796 01 Prostějov

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2

o zaplacení 583.749 Kč s příslušenstvím,

o odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 25. února 2019, č. j. 28 C 20/2018-383, a o odvolání žalované proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 1. října 2019, č. j. 28 C 20/2018-399,

takto:

- I. Odvolací řízení o odvolání žalované proti usnesení ze dne 1. října 2019 se zastavuje.
- II. Rozsudek soudu prvního stupně se v zamítavém výroku III. o věci samé potvrzuje ve znění, že se zamítá žaloba o zaplacení 420.409 Kč s příslušenstvím.
- III. Ve výroku IV. o nákladech řízení se rozsudek soudu prvního stupně mění jen tak, že jejich výše činí 25.585 Kč, jinak se v tomto výroku a ve výroku V. potvrzuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně výrokem I. zastavil řízení co do částky 136.290 Kč, výrokem II. uložil žalované zaplatit žalobci 27.050 Kč s tam specifikovaným zákonným úrokem z prodlení z této částky, jakož i z částky 128.400 Kč a z částky 7.890 Kč, výrokem III. zamítl žalobu o zaplacení 420.409 Kč, výrokem IV. uložil žalované zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 27.679 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalobce a výrokem V. uložil žalované zaplatit České republice – Obvodnímu soudu pro Prahu 2 náklady řízení, jejichž výše bude určena samostatným usnesením do 15 dnů od právní moci tohoto usnesení. Napadeným usnesením dále soud prvního stupně rozhodl, že výše nákladů řízení ve výroku V. napadeného rozsudku se určuje částkou 4.239 Kč.
2. Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobce domáhal několika nároků na základě zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen „OdpŠk“), a to poté, co proti němu od 15. 9. 2014 bylo vedeno trestní stíhání pro spáchání zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí; rozsudkem Okresního soudu ve Vyškově pod sp. zn. 2 T 54/2015 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 21. 2. 2017, sp. zn. 8 T 34/2017, byl však podle § 226 písm. a) tr. řádu zproštěn obžaloby. Žalobce konkrétně původně podanou žalobou požadoval:
  - částku 155.309 Kč jako náhradu škody spočívající v nákladech na zastoupení obhájkyň v trestním řízení;
  - částku 6.440 Kč jako náhradu škody spočívající v cestovním vynaloženém žalobcem při cestách k obhájkyňi a k odvolacímu soudu v rámci trestního řízení;
  - částku 4.000 Kč jako náhradu škody spočívající v nákladech, které bude žalobce muset vynaložit na obnovení zbrojního průkazu, který mu v průběhu trestního řízení propadl;
  - částku 5.000 Kč jako náhradu nemajetkové újmy za dobu od 15. 9. 2014 do 16. 9. 2014, kterou žalobce strávil v zadržení;
  - částku 310.000 Kč jako náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání;
  - částku 103.000 Kč jako náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřenou délku trestního řízení.
3. V průběhu řízení žalovaná zaplatila žalobci na uplatňované nároky celkem 136.290 Kč, a to 111.850 Kč na náklady obhajoby, 6.440 Kč na cestovné, 1.000 Kč na náhradu nemajetkové újmy za dobu zadržení a 17.000 Kč na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání. V této části vzal žalobce podanou žalobu částečně zpět. Ve zbytku žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby.
4. Soud prvního stupně v napadeném rozsudku předně shledal, že proti žalobci bylo usnesením Policie ČR, územní odbor Vyškov z 15. 9. 2014, č. j. KRPB-223885-16/TČ-2014-061271, zahájeno trestní stíhání pro spáchání zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, 2 písm. d) trestního zákoníku. Žalobce byl policejním orgánem v souvislosti s trestním stíháním zadržen a byl omezen na osobní svobodě od 15. 9. 2014 (11 hod.) do 16. 9. 2014 (14 hod.). Rozsudkem Okresního soudu ve Vyškově z 11. 10. 2016, č. j. 2 T 54/2015-774, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně z 21. 2. 2017, č. j. 8 To 34/2017-805, byl žalobce podle § 226 písm. a) trestního řádu zproštěn obžaloby.
5. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 20. 3. 2017. Žalobce své nároky 26. 7. 2017 předběžně uplatnil u žalované, která žádost žalobce projednala až v průběhu řízení a 13. 9. 2018 žalobci na

uplatněné nároky vyplatila částku 128.400 Kč a 4. 10. 2018 ještě částku 7.890 Kč tak, jak bylo výše uvedeno.

6. Jednotlivé uplatněné nároky žalobce pak soud prvního stupně poté, co s odkazem na příslušná ustanovení OdpŠk a ustálenou judikaturu shledal, že žalobci obecně svědčí nárok na náhradu újmy způsobené mu nezákonným rozhodnutím o zahájení trestního stíhání, posoudil následovně: Pokud jde o požadavek na náhradu nákladů obhajoby uplatňovaný po částečné úhradě ze strany žalované ještě ve výši 43.459 Kč, je tento požadavek důvodný pokud jde o částku 4.050 Kč představující odměnu advokáta a paušální náhradu hotových výdajů v souvislosti s úkony návrhu na doplnění dokazování z 18. 3. 2016 (odměna ve výši jedné poloviny) a porady z 13. 5. 2015. Ve zbytku shledal soud prvního stupně tento požadavek nedůvodným: konstatoval, že porady z 10. 10. 2015, 12. 12. 2015, 4. 1. 2016, 1. 2. 2016, 12. 2. 2016, 22. 2. 2016, 5. 8. 2016, 16. 1. 2017 a 20. 2. 2017 lze bez ohledu na jejich délku považovat vždy pouze za jeden úkon právní služby, nikoliv za dva úkony, jak požaduje žalobce. Námitky z 12. 12. 2013 představují poloviční úkon dle § 11 odst. 2 písm. d) advokátního tarifu, nikoliv celý úkon. Úkon vyjádření z 13. 6. 2016 pak lze hodnotit jako neúčelný, neboť v souladu se zásadou ústnosti bylo možno dané vyjádření učinit při hlavním líčení, stejně tak je neúčelnou porada z 10. 4. 2015, která nebyla východiskem některého následujícího úkonu a následovala po ní porada z 13. 4. 2015.
7. Pokud jde o požadavek na náhradu škody spočívající v nákladech na znovuobnovení zbrojního průkazu, shledal soud prvního stupně, že absentuje vznik škody jako jeden z nutných zákonných předpokladů vzniku odpovědnosti státu za škodu, neboť žalobce požadované náklady dosud nevyňaložil a sám v řízení uvedl, že tak teprve plánuje učinit.
8. Pokud jde o nárok na náhradu nemajetkové újmy za omezení osobní svobody v souvislosti se zadržením žalobce, shledal soud prvního stupně, že tento nárok žalobce byl nepochybně dán, přičemž je u něj nutné analogicky postupovat jako u neoprávněného výkonu vazby, za nějž obecně podle ustálené judikatury náleží orientační částka 500 - 1.500 Kč za den. V případě žalobce zadržení trvalo méně než 48 hodin, soud prvního stupně však současně zohlednil, že 15. 9. 2014 žalobce odváděla Policie ČR z policejní služebny spoutaného v poutech přivázaných v opasku (tzv. medvěď), přičemž v dané chvíli kolem služebny procházelo více lidí. Na druhou stranu za prokázané soud prvního stupně neměl tvrzení žalobce, že byl dehonestován zadržením v místě svého pracoviště – v řízení bylo prokázáno, že zadržení provedli policisté v civilu, žalobce s nimi odcházel dobrovolně a nebyla mu nasazena pouta. Vzhledem k malé intenzitě zásahu do práv žalobce v souvislosti s jeho zadržením tak soud prvního stupně shledal, že přiměřené zadostiučinění za tuto újmu činí 400 Kč za každý den omezení osobní svobody, tuto částku je pak na místě navýšit o 200 Kč z důvodu, že žalobce byl eskortován s pouty na ruku. Částka 1.000 Kč uhrazená žalovanou proto představuje dostatečné přiměřené zadostiučinění za újmu vzniklou žalobci.
9. Při posouzení nároku na náhradu nemajetkové újmy způsobené samotným trestním stíháním, soud prvního stupně zohlednil, že za spáchání trestného činu, pro který byl žalobce stíhán, lze obecně uložit trest odnětí svobody od dvou do osmi let, tedy trest vyššího charakteru, u žalobce jako trestně bezúhonné osoby však nebylo reálné, aby byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Trestní řízení trvalo standardní dobu s ohledem na předmět trestního řízení, u nějž bývá zvýšená nutnost dokazování (dva roky a pět měsíců). V řízení bylo prokázáno, že v důsledku trestního řízení došlo k částečnému zásahu do pracovního života žalobce (společnosti žalobce ubyly zakázky, někteří klienti s ním odmítli dále spolupracovat), do jeho společenských vztahů (od žalobce se odvrátili někteří kamarádi, o jeho stíhání se vědělo v obci, kde žije, žalobce zažil také nepříjemnou situaci, kdy jej kvůli stíhání odmítl obsloužit číšník). Za prokázaný naopak soud prvního stupně neměl žalobcem tvrzený zásah do jeho rodinných vztahů – žalobce má hezký vztah s dcerou, který trestní stíhání nijak nepoznamenalo, s žalobcem se pak odmítá stýkat jeho syn, příčinou této skutečnosti však nebylo

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

trestní stíhání, ale negativní informace sdělované synovi o žalobci jeho matkou. Pokud pak bývalá manželka žalobce sdělovala informaci o trestním stíhání žalobce u soudu, městského úřadu či ošetřující lékařky syna, nevyplývala tato skutečnost ze stíhání samotného, ale od bývalé manželky žalobce. Soud prvního stupně v napadeném rozsudku provedl srovnání popsaných okolností s rozsudky Obvodního soudu pro Prahu 2 sp. zn. 10 C 191/2013 a sp. zn. 10 C 92/2012, v nichž byla za relativně srovnatelných okolností přiznána náhrada nemajetkové újmy ve výši 30.000 Kč, resp. 20.000 Kč; vzhledem k tomu, že u žalobce oproti prvnímu srovnávanému případu došlo k výraznějším zásahům do pracovního a sociálního života, oproti druhému srovnávanému případu pak jeho stíhání trvalo déle, shledal soud prvního stupně v jeho případě přiměřenou náhradu nemajetkové újmy ve výši 40.000 Kč. Jelikož žalovaná dosud žalobci zaplatila částku 17.000 Kč, náleží mu ještě částka 23.000 Kč.

10. Konečně, pokud jde o požadavek žalobce na náhradu újmy za nepřiměřenou délku trestního stíhání, dospěl soud prvního stupně k závěru, že takový nárok žalobci nevznikl. V napadeném rozsudku obvodní soud podrobně shrnul průběh posuzovaného řízení, které trvalo celkem 2 roky a 5 měsíců, z toho 7 měsíců trvalo přípravné řízení. Následné soudní řízení po podání obžaloby pak probíhalo na dvou stupních soudní soustavy a jeho délka byla dle soudu prvního stupně způsobena zejména jeho skutkovou složitostí, před soudem byli vyslechnuti svědci a byl též zadán revizní znalecký posudek. V posuzovaném řízení přitom soud prvního stupně neshledal průtahy, a uzavřel tak, že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v nepřiměřené délce řízení.
11. Celkem tak soud prvního stupně podané žalobě vyhověl ohledně částky 23.000 Kč na náhradě nemajetkové újmy způsobené nezákonným trestním stíháním a částky 4.050 Kč na náhradě škody spočívající ve vynaložených nákladech obhajoby. Ve zbytku pak žalobu zamítl. O nákladech řízení soud prvního stupně rozhodl s odkazem na § 142 odst. 2 o. s. ř. tak, že přiznal částečně úspěšnému žalobci právo na náhradu 38 % jeho nákladů řízení s tím, že byl v řízení úspěšný z 69 % (v části řízení týkající se nároků na náhradu nemajetkové újmy byl žalobce ohledně jednoho ze svých nároků úspěšný a ohledně druhého neúspěšný, v části řízení týkající se nároků na náhradu majetkové škody pak byl žalobce úspěšný právě z 69 %).
12. Proti výroku III. a IV. napadeného rozsudku podal žalobce včasné odvolání. Uvedl, že není správná argumentace soudu prvního stupně, s níž nepřiznal žalobci náhradu za zbývající úkony obhajoby v posuzovaném řízení. Porady s klientem se v předmětném období i v dané délce uskutečnily, tyto porady potřeboval žalobce k přípravě na další průběh trestního řízení. Námitky pak nelze účtovat jen jednou polovinou úkonu, neboť nepatří mezi úkony vyjmenované v § 11 odst. 2 advokátního tarifu. Dále žalobce nesouhlasil se zamítnutím nároku na náhradu škody spočívající v nákladech na obnovu zbrojního průkazu – pokud by totiž u žalobce nedošlo k nezákonnému trestnímu stíhání, nemusel by si zbrojní průkaz obnovovat, neboť by měl stále k dispozici průkaz původní. Pokud jde o nárok na náhradu nemajetkové újmy za nezákonně vedené trestní stíhání, uvedl žalobce, že neexistuje žádný důvod pro tvrzení soudu prvního stupně, že žalobce fakticky nebyl ohrožen uložením nepodmíněného trestu – orgány činné v trestním řízení se k žalobci chovaly jako k osobě, u níž se uložení nepodmíněného trestu očekává, a tato obava byla u žalobce podložena i jeho zadržením a umístěním do cely předběžného zadržení. Naprosto nepodložené jsou pak i argumenty soudu prvního stupně, že se trestní stíhání žalobce nijak nedotklo opatrovnického řízení nebo řízení o výživném žalobcovy manželky. Soud prvního stupně pak měl při své úvaze o výši zadostiučinění dle názoru žalobce zohlednit též skutečnost, že policie odvedla žalobce ze zaměstnání, že jeho předvádění policií v tzv. medvědovi viděla řada lidí, a že žalobce je známou osobou jako bývalý vrcholový sportovec. Pokud jde o nárok na náhradu újmy způsobené nezákonným zadržením, uvedl žalobce, že pokud soud prvního stupně podpůrně vycházel z rozmezí ve výši 500 - 1.500 Kč za den vazby, pak žalobce jakožto jednatel společnosti, který je lidmi viděn ve společenském obleku a v tzv. medvědovi, byl zcela jistě dehonostován v nejvyšší možné míře, a

nedovede si proto představit osobu, která má nárok na odškodnění ve výši 1.500 Kč za den zadržení. Pokud jde o poslední z uplatněných nároků, žalobce nesouhlasil též se závěrem soudu prvního stupně, že celková doba posuzovaného řízení odpovídala složitosti trestní věci a počtu stupňů soudní soustavy, na nichž byla rozhodována. V posuzovaném řízení byly dle žalobce průtahy, na které žalobce opakovaně poukazoval a žádal jejich odstranění. Orgány činné v trestním řízení však nerespektovaly lhůty dané trestním řádem a zcela ignorovaly svou povinnost zajišťovat důkazy jak v neprospěch, tak ve prospěch obviněného. Konečně dle žalobce soud prvního stupně chybně rozhodl o nákladech řízení, když vyšel z nesprávného údaje o výši zaplaceného soudního poplatku a nezohlednil, že žalobce má právo na zaplacení nákladů v plném rozsahu v části, v níž požadoval náhradu nemajetkové újmy, a téměř v plném rozsahu v části, v níž požadoval náhradu škody.

13. Žalovaná se k odvolání žalobce nevyjádřila.

14. Proti napadenému usnesení podala včasné odvolání žalovaná s tím, že výše nákladů státu stanovená tímto usnesením neodpovídá procesním předpisům. Následně žalovaná podané odvolání vzala zpět.

15. Odvolací soud postupoval podle § 207 odst. 2 o. s. ř. a rozhodl o zastavení řízení o odvolání žalované proti napadenému usnesení. Dále pak odvolací soud ve smyslu ustanovení § 212 a § 212a o. s. ř. přezkoumal napadený rozsudek, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, přičemž v souladu s § 214 odst. 3 o. s. ř. rozhodoval bez nařízení jednání, neboť odvolání bylo podáno pouze z důvodu nesprávného právního posouzení věci a účastníci s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasili. Odvolací soud shledal, že odvolání žalobce není důvodné.

16. Soud prvního stupně správně zjistil skutkový stav v rozsahu potřebném pro rozhodnutí věci a správně jej posoudil též po právní stránce, přičemž své rozhodnutí též důkladně odůvodnil.

17. Žalobce se podanou žalobou domáhal několika nároků ze dvou odlišných odpovědnostních titulů: většinu svých nároků uplatňoval z titulu z nezákonného trestního stíhání (resp. přesněji nezákonného usnesení o zahájení trestního stíhání), vedle toho pak požadoval náhradu nemajetkové újmy z tvrzeného nesprávného úředního postupu.

18. Soud prvního stupně předně správně vycházel z toho, že v projednávaném případně byl naplněn odpovědnostní titul ve smyslu § 7 OdpŠk, neboť proti žalobci bylo vedeno trestní stíhání, které neskončilo odsuzujícím rozsudkem. V takovém případě se podle ustálené rozhodovací praxe (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu z 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, či z 15. 4. 2015, sp. zn. 30 Cdo 4274/2014) usnesení o zahájení trestního stíhání analogicky považuje za nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 7 OdpŠk a stát odpovídá za újmu, kterou trestní stíhání obviněnému způsobí. Zcela správně se proto soud prvního stupně zabýval jednotlivými škodami, jejichž vznik následkem posuzovaného trestního stíhání žalobce v řízení tvrdil.

19. Pokud jde škodu spočívající v nákladech obhajoby, soud prvního stupně se řádně zabýval jednotlivými úkony obhajoby a zamítnutí části tohoto žalobcem uplatněného nároku přesvědčivě odůvodnil. Obecně platí, že žalobce nemůže jako součást náhrady škody spočívající ve vynaložených nákladech obhajoby požadovat částku vynaloženou na případné neúčelně provedené úkony, stejně jako nemůže požadovat částku přesahující to, nač měla jeho obhájkyňe nárok dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ani pokud případně skutečně vyšší částku vynaložil. Přitom, pokud by obhájkyňe žalobce v souvislosti s celkem sedmi úkony porady s klientem požadovala náhradu za odměnu advokáta vždy nikoliv za jeden, ale za dva úkony právní služby za každou poradou, činila by tak v rozporu s § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu. Podle tohoto ustanovení mimosmluvní odměna náleží za každou další poradou s klientem přesahující jednu hodinu. Z uvedeného ustanovení je zcela zřejmé, že za úkon právní služby je považována (účelná) poradou přesahující jednu hodinu, nikoliv že by snad samostatným úkonem

byla každá započatá hodina porady s klientem. Poradu s klientem přesahující jednu hodinu je tedy nutno považovat za jeden úkon právní služby nezávisle na době jejího dalšího trvání (srov. též Kovářová, D. Tichá, H. § 11 Úkony právní služby. In Kovářová, D. Vyhláška o advokátním tarifu. Komentář. Wolters Kluwer, dostupné v ASPI). Stejně tak obhájkyň žalobce v souvislosti s úkonem námitek z 12. 12. 2013 svědčil pouze nárok na mimosmluvní odměnu ve výši jedné poloviny, a to podle § 11 odst. 3 ve spojení s § 11 odst. 2 písm. c) advokátního tarifu. Zcela správně pak soud prvního stupně hodnotil jako neúčelné též úkony porady z 10. 4. 2015 a vyjádření z 13. 6. 2016 – otázku účelnosti těchto úkonů správně hodnotil v kontextu složitosti a konkrétního průběhu posuzovaného trestního řízení (srov. obdobně např. usnesení Ústavního soudu z 12. 4. 2007, II. ÚS 782/07) a odvolací soud zcela sdílí jeho závěr, že porada z 10. 4. 2015 se nejví potřebnou k žádnému konkrétnímu výstupu v rámci trestního řízení a bezprostředně po ní přitom následovala porada z 13. 4. 2015, a že součástí vyjádření z 13. 6. 2016 nebyly žádné skutečnosti, které by nebylo možné uvést až v rámci hlavního líčení. Náklady vynaložené žalobcem na vyšší odměnu obhájkyň, než plyne z advokátního tarifu, resp. na uvedené dva neúčelné úkony, nelze považovat za účelně vynaložené náklady obhajoby, a proto soud prvního stupně správně uzavřel, že žalobci nesvědčí právo na jejich náhradu na základě OdpŠk.

20. Pokud jde o požadavek na náhradu škody spočívající v nákladech na obnovení zbrojního průkazu, soud prvního stupně přesvědčivě vysvětlil, že není splněn základní předpoklad pro takovou náhradu spočívající ve vzniku škody. Rozhodovací praxe soudů ustáleně vychází z toho, že škoda může spočívat buď ve skutečné škodě, tj. zmenšení majetku poškozeného, nebo v ušlém zisku (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu z 23. 8. 2011, sp. zn. 28 Cdo 4249/2010). Pokud však žalobce tvrzenou škodu v souvislosti s obnovením zbrojního průkazu skládá z výdajů, které teprve v budoucnu plánuje vynaložit (příčemž je navíc zjevné, že jejich vynaložení není ani jeho právní povinností, ale pouze případně bude výsledkem jeho vlastního rozhodnutí), je nutno uzavřít, že taková škoda dosud žalobci nevznikla, a není proto možné ani požadovat její náhradu. Soud prvního stupně proto zcela správně podanou žalobu zamítl i v této části.
21. Pokud jde o náhradu újmy za nezákonné omezení osobní svobody, soud prvního stupně správně jako z orientačních vyšel z částek přiznávaných za nezákonnou vazbu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu z 31. 7. 2018, sp. zn. 30 Cdo 2828/2016), které činí 500 - 1.500 Kč za jeden den vazby. Nic pak nelze vytknout ani závěru soudu prvního stupně, že adekvátní částkou představující přiměřené zadostiučinění za zadržení žalobce trvajícím celkem 27 hodin je částka 1.000 Kč i při zohlednění skutečnosti, že žalobce odváděla Policie ČR z policejní služebny spoutaného v poutech přivázaných v opasku. Jiné skutečnosti, které by navyšovaly újmu žalobce v souvislosti se zadržením, v řízení prokázány nebyly, a proto při celkově velmi krátké době omezení osobní svobody není důvod pro přiznání částky při horní hranici stanoveného orientačního rozmezí.
22. Pokud jde o nárok na náhradu nemajetkové újmy za samotné nezákonné trestní stíhání, soud prvního stupně správně shledal, že takový nárok žalobci svědčí a při výši zadostiučinění byl pak ve své úvaze veden kritérii, které formuloval Nejvyšší soud ve výše citovaném rozsudku sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, jimiž jsou povaha trestní věci (zejména závažnost trestného činu, pro nějž je stíhání vedeno, výše hrozícího postihu a společenského odsouzení spojeného s danou věcí), délka trestního řízení a následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby, jakož i případné další specifické okolnosti zahájení trestního stíhání. Správně se pak soud prvního stupně věnoval též srovnání výše přiměřeného zadostiučinění s dalšími případy, které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu z 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014). V případě trestního stíhání žalobce jsou skutečnostmi podstatnými pro úvahu o výši odškodnění zejména to, že žalobci hrozil trest odnětí svobody ve výměře 2–8 let, avšak uložení nepodmíněného trestu bylo relativně málo pravděpodobné, že

trestní stíhání trvalo dva roky a pět měsíců, tedy nikoliv nepřiměřenou dobu, a že v řízení byly prokázány určité nezanedbatelné dopady do společenského, rodinného i pracovního života žalobce. Všechny tyto podstatné skutečnosti soud prvního stupně řádně zohlednil a dospěl k závěru, že částka dobrovolně vyplacená žalovanou nepředstavuje dostatečné přiměřené zadostiučinění a za přiměřenou je na místě považovat částku 40.000 Kč. Výši této částky pak soud prvního stupně srovnal s adekvátně zvolenými obdobnými případy Obvodního soudu pro Prahu 2 sp. zn. 10 C 191/2013 a 10 C 92/2012 a přesvědčivým způsobem vysvětlil, proč je v nyní projednávané věci na místě přiznat vyšší odškodnění (oproti druhé ze zmíněných věcí dokonce v dvojnásobné výši, což soud prvního stupně řádně odůvodnil tím, že žalobci sice hrozil trest ve stejné výměře, jeho trestní stíhání však trvalo výrazně déle než ve srovnávaném případě). Ani závěru soudu prvního stupně o výši přiměřeného zadostiučinění za nezákonné trestní stíhání proto odvolací soud nemá co vytknout a žalobce v podstatě proti tomuto závěru ani žádné věcné námitky nevznáší – poukazuje-li žalobce v této souvislosti opakovaně na svá tvrzení o odvedení policií ze zaměstnání a o dopadech trestního stíhání do řízení ve věci péče o nezletilé děti žalobce, i s těmito tvrzeními se soud prvního stupně v napadeném rozsudku řádně vypořádal.

23. Konečně, zcela správným shledal odvolací soud i závěr soudu prvního stupně, že trestní stíhání žalobce netrvalo nepřiměřenou dobu, a nebyl proto naplněn odpovědnostní titul, který by zakládal právo žalobce na požadované přiměřené zadostiučinění za nesprávný úřední postup spočívající v nepřiměřené délce řízení. Trestní stíhání žalobce trvalo celkem dva roky a pět měsíců a v souladu s kritérii stanovenými v § 31a odst. 3 OdpŠk a podrobně rozvedenými ve stanovisku Nejvyššího soudu z 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, lze tuto dobu považovat za zcela přiměřenou. Jak správně postřehl soud prvního stupně, celková doba trestního stíhání žalobce byla způsobena rozhodováním věci na dvou stupních soudní soustavy a zejména pak skutkovou složitostí posuzovaného řízení (§ 31a odst. 3 písm. b/ OdpŠk), neboť v tomto řízení bylo třeba opatřit a provést řadu důkazů, a to kromě listinných důkazů také znalecký posudek, revizní znalecký posudek a řadu výpovědí svědků. K délce posuzovaného trestního řízení pak žádným způsobem nepřispěl postup soudu (§ 31a odst. 3 písm. d/ OdpŠk), který soud prvního stupně přílehavě označil za plynulý a prostý delších prodlev a průtahů. Odvolací soud se proto ztotožňuje se soudem prvního stupně v jeho závěru, že celkovou dobu posuzovaného řízení lze považovat za přiměřenou.
24. Lze shrnout, že žalobci celkem svědčil nárok na náhradu nákladů na zastoupení obhájkyň ve výši 115.900 Kč, nárok na náhradu vynaloženého cestovného ve výši 6.440 Kč, nárok na náhradu nemajetkové újmy za omezení osobní svobody v době zadržení ve výši 1.000 Kč a nárok na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání ve výši 40.000 Kč. Z toho žalovaná v průběhu řízení dobrovolně uhradila 111.850 Kč na náklady obhajoby, 6.440 Kč na cestovné, 1.000 Kč na náhradu nemajetkové újmy za dobu zadržení a 17.000 Kč na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání. Soud prvního stupně proto postupoval zcela správně, pokud žalobci napadeným rozsudkem přiznal ještě částku 4.050 Kč s příslušenstvím na nákladech obhajoby, 23.000 Kč s příslušenstvím na náhradě nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání a dále zákonný úrok z prodlení z dobrovolně uhrazené částky a ve zbytku žalobu zamítl.
25. Ze všech uvedených důvodů odvolací soud postupoval podle § 219 o. s. ř. a napadený rozsudek v zamítavém výroku III. o věci samé jako věcně správný potvrdil, přičemž v souladu s § 164 o. s. ř. odvolací soud odstranil zjevnou nesprávnost v tomto výroku, v němž soud prvního stupně opomněl výslovně zmínit příslušenství ze zamítnuté částky 420.409 Kč, ač z odůvodnění napadeného rozsudku je nepochybné, že i požadavek na příslušenství jím byl zamítnut.
26. Odvolací soud dále přezkoumal napadený výrok IV. napadeného rozsudku o nákladech řízení a shledal, že soud prvního stupně správně postupoval podle § 142 odst. 2 a 3 ve spojení s § 146 odst. 2 o. s. ř. a přiznal právo na náhradu nákladů řízení žalobci, který byl v řízení z větší části

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

úspěšný, přičemž správně zohlednil i procesní úspěch žalobce v části řízení, v níž žalobce vzal žalobu zpět po dobrovolném plnění ze strany žalované po podání žaloby. Soud prvního stupně pouze dílčím způsobem pochybil, pokud při úvaze o míře úspěchu a neúspěchu posuzoval odděleně část řízení, v níž žalobce požadoval náhradu nemajetkové újmy, a část řízení, v níž žalobce požadoval náhradu škody. Podle ustálené judikatury platí, že při určování poměru úspěchu a neúspěchu účastníka, který vedle nároku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu v řízení uplatnil rovněž nárok (nároky) na jiné peněžité plnění (objektivní kumulace), je zpravidla třeba vycházet ze vzájemného poměru tarifních hodnot takto uplatněných nároků stanovené dle vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (viz např. usnesení Nejvyššího soudu z 20. 12. 2016, sp. zn. 30 Cdo 1435/2015, či z 10. 9. 2019, sp. zn. 30 Cdo 1198/2018). Poměr úspěchu a neúspěchu je tedy v projednávaném případě třeba počítat z předmětu řízení v celkové výši 265.749 Kč (50.000 Kč představující dle § 9 odst. 4 písm. a/ advokátního tarifu tarifní hodnotu pro nárok na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné stíhání, 50.000 Kč představující tarifní hodnotu pro nárok na náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřenou délku řízení, 165.749 Kč představující dle § 8 odst. 1 tarifní hodnotu pro nárok na náhradu škody). Žalobce byl v řízení úspěšný ohledně částky 172.340 Kč (50.000 Kč představující tarifní hodnotu nároku na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání a nárok na náhradu škody v celkové výši 122.340 Kč), tedy ohledně 65 % předmětu řízení, a má proto právo na náhradu 30 % svých nákladů řízení. Náklady žalobce činí celkem 85.283 Kč a sestávají z

- odměny advokáta podle § 7 a § 8 odst. 1 advokátního tarifu ve výši 57.930 Kč, a to 28.140 Kč za 3 úkony právní služby dle § 11 odst. 1 učiněné před částečným zpětvzetím žaloby po 9.380 Kč (tarifní hodnota 265.749 Kč, úkony převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, vyjádření z 10. 10. 2018), 26.480 Kč za 4 úkony právní služby dle § 11 odst. 1 učiněné po částečném zpětvzetí žaloby po 6.620 Kč (účast na jednání 17. 10. 2018, vyjádření z 15. 11. 2018, účast na jednání 16. 1. 2019, účast na jednání 20. 2. 2019), 3.310 Kč za 1 úkon právní služby dle § 11 odst. 2 učiněný po částečném zpětvzetí žaloby (účast na vyhlášení rozsudku 25. 2. 2019),
- paušální náhrady hotových výdajů ve výši 2.400 Kč za 8 úkonů podle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu,
- náhrady za 40 půlhodin promeškaného času ve výši 4.000 Kč podle § 14 odst. 1 a 3 advokátního tarifu,
- cestovného ve výši 11.130 Kč sestávajícího z částky 2.691 Kč za cestu k jednání 17. 10. 2018 (vyhl. č. 463/2017 Sb., 540 km na trase Prostějov - Praha a zpět, spotřeba 3,3 l nafty/100 km, průměrná ceny nafty 29,80 Kč/l, sazba za použití motorového vozidla 4 Kč/km) a částky 2.813 Kč za každou z tří cest k jednání ve dnech 16. 1. 2019, 20. 2. 2019 a 25. 2. 2019 (vyhláška. č. 333/2018 Sb., 540 km na trase Prostějov - Praha a zpět, spotřeba 3,3 l nafty/100 km, průměrná ceny nafty 33,60 Kč/l, sazba za použití motorového vozidla 4,10 Kč/km),
- zaplaceného soudního poplatku ve výši 8.000 Kč.

Žalobci vzniklo právo na náhradu 30 % jeho nákladů řízení, tedy celkem na náhradu částky 25.585 Kč. Odvolací soud proto postupem podle § 220 o. s. ř. změnil napadený rozsudek ve výroku o náhradě nákladů řízení tak, že jej změnil, pokud jde o výši těchto nákladů, a jinak jej podle § 219 o. s. ř. potvrdil. Dále odvolací soud napadený rozsudek potvrdil ve výroku o náhradě nákladů státu, který odpovídá § 148 o. s. ř.

27.O nákladech odvolacího řízení odvolací soud rozhodl podle § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. tak, že žádnému z účastníků nepřiznal právo na jejich náhradu, neboť v odvolacím řízení byla plně úspěšná žalovaná, které však žádné náklady odvolacího řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání zkoumá dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha 23. dubna 2020

JUDr. Jana Knotková v. r.
předsedkyně senátu